

PLAN DORADZTWA ZAWODOWEGO

**ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W PRUCHNEJ
ROK 2023/2024**

1. Podstawa prawna:

- 1) Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325),
- 2) Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910 i 1378),
- 3) Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327),
- 4) Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215),
- 5) Rozporządzenie MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2009 r. poz. 502),
- 6) Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 639, z 2020 r., poz. 1008),
- 7) Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356),
- 8) Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280),
- 9) Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1309).

2. Cele i zadania planu doradztwa zawodowego

- Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w **klasach IV–VI** jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

- Celem doradztwa zawodowego w **klasach VII–VIII** szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

3. Skład zespołu do spraw Doradztwa Zawodowego.

W skład zespołu wchodzi:

- dyrektor szkoły,
- doradca zawodowy lub nauczyciel realizujący program doradztwa,
- pedagog i psycholog szkolny,
- wychowawcy klas I-VIII,
- nauczyciele przedmiotów,
- nauczyciele świetlicy.

Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym, współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ, zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego.

Doradca Zawodowy systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe, pomaga w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe, prowadzi zajęcia związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia kariery zawodowej, koordynuje działania informacyjno-doradcze prowadzone przez szkołę, współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego: wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wychowawcy określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego, realizują tematy związane doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych, wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej, współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania

różnych przedmiotów, uczyć podstawowych umiejętności technicznych.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczyć tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczyć gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkudziesięciu wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele biologii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele informatyki prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji, wyjaśniają organizację pracy i przepisy BHP w pracy z komputerem, uczyć komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele muzyki zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczyć gry na instrumentach.

Nauczyciele plastyki zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania

z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciele techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

4. Działania związane z realizacją DZ kierowane są do całej społeczności szkolnej i obejmują :

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych ,
- nauczycieli.

Działania skierowane do uczniów :

- konsultacje indywidualne, porady, udzielanie wskazówek,
- zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla klas I-III, IV-VI, VII-VIII związanych tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy;
- rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych:
- kl. I – VI – prowadzenie orientacji zawodowej,
- kl. VII, VIII – 10 godzin lekcyjnych, realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych.

TEMATYKA ZAJĘĆ DORADZTWA ZAWODOWEGO

KLASA 7

1. Czy doradca zawodowy jest potrzebny w szkole? Autoprezentacja czyli sztuka przedstawiania siebie.
2. Czy wszyscy jesteśmy zdolni?- test inteligencji wielorakich
3. Nasze temperamenty- czy ich znajomość może być pomocna w wyborze zawodu?
4. Motywacja – co to jest i po co?
5. Czy współpraca się opłaca?
6. Miasto zawodów.

7. Moje mocne i słabe strony.
8. Co dalej po szkole podstawowej? Struktura szkolnictwa w Polsce.
9. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
10. Liczy się dzisiaj - 12 zasad sukcesu.

KLASA 8

1. Uczniu szkoły podstawowej, co po podstawówce? – ścieżki kształcenia
2. Jak być kreatywnym? – rozwijamy kompetencje miękkie.
3. Jakie są moje predyspozycje zawodowe?
4. Jak podejmować decyzje?- drzewko decyzyjne.
5. Ankieta skłonności zawodowych.
6. Szkoła dla rynku pracy.
7. Zawody wokół nas.
8. Nasze umiejętności.
9. Moja reklama. Określanie "mocnych stron", w oparciu o które uczniowie mogą planować karierę zawodową.
10. Dokumenty aplikacyjne.

- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego,
- praca z informatorami o zawodach,
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkoły,
- projekcje filmów o zawodach,
- wizyty zawodoznawcze,
- udział w targach edukacyjnych.

Działania kierowane do rodziców /opiekunów prawnych :

- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,
- organizowanie spotkań doradczych,
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do nauczycieli :

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu DZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
- organizowanie lekcji otwartych.

5. Metody pracy i formy realizacji:

W poradnictwie indywidualnym :

- konsultacje i porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

W poradnictwie grupowym :

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metody testowe jak np. ankiety,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne i zabawy,
- zajęcia plastyczne.

Formy realizacji działań :

Formy realizacji	Beneficjenci	Realizatorzy
Preorientacja, orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane: 2) w klasach I– VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego; 3) w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego; 4) we wszystkich klasach na zajęciach z nauczycielem wychowawcą; 5) w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach; 6) podczas zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia; 7) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami zawodów) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, wycieczkach do zakładów pracy, szkół ponadpodstawowych); 8) poprzez udzielanie porad i konsultacji indywidualnych; 9) poprzez udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie,	Uczniowie	Współpraca całej Rady Pedagogicznej, korelacja przedmiotowa -nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy.

<p>podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych; 10) organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;</p>		
<p>1) Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik); 2) włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym; 3) promowanie dni uczniowskiej przedsiębiorczości - zainteresowań, umiejętności; 4) wspomaganie rodziców w procesie podejmowania przez dziecko decyzji zawodowych; 5) organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcami zawodowymi; 6) prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno – zawodowych uczniów.</p>	Rodzice	Doradca zawodowy, nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele - bibliotekarze, specjaliści, rodzice, koordynatorzy DZ
<p>1) Umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego; 2) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego; 3) wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.</p>	Nauczyciele	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy

6. Sojusznicy i sieć współpracy

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- biblioteka pedagogiczna,
- ośrodek doskonalenia nauczycieli,
- centrum kształcenia praktycznego (CKP),
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- urząd pracy,
- cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze,
- ochotnicze hufce pracy (OHP),
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

7. Przewidywane rezultaty wynikające z realizacji DZ

Dla uczniów :

- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych,
- potrafią dokonać samooceny, określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII),
- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII),
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII),
- uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII),
- określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Dla rodziców :

- Zdobywają aktualne informacje o ofercie szkół ponadpodstawowych, systemie szkolnictwa, możliwościach i kierunkach kształcenia, o rynku pracy;
- znają mocne i słabe strony swojego dziecka, jego zainteresowania i predyspozycje ;
- wspierają dziecko przy wyborze odpowiedniej ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej w oparciu o jego predyspozycje , możliwości i zainteresowania
- wiedzą, gdzie szukać informacji na temat szkół, zawodów i wymagań wobec uczniów;

Dla nauczycieli :

- potrafią diagnozować i nazywać potrzeby i zasoby swoich uczniów;
- potrafią wspierać rodziców i uczniów w procesie doradczym i informacyjnym;
- znają zdolności, zainteresowania i predyspozycje swoich uczniów (uzdolnienia, ograniczenia zdrowotne)
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych oraz zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Zatwierdzono dnia.....

Opracowała:

.....
.....